

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.

Atstovo duomenys: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, tel. (8 41) 39 98 22, faks. (8 41) 39 98 22, el. p. siauliai@vaistaiga.lt.

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai

2021-01- Nr. TR5-5 (5.5E)

Kopija

Pakruojo rajono savivaldybės merui

REIKALAVIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO 5 DALIES ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Įstatymas; SŽNSĮ) 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos gavus į šias teritorijas patenkančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, o kai žemės sklypas nesuformuotas, – valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą dėl šiame įstatyme nurodytos teritorijos (teritorijų) nustatymo (toliau – žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, kai šis sutikimas neprivalomas. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą gauna asmuo (fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai) (toliau – asmuo), suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu. To paties straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad **savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas duodamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.**

Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad, kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, jo **patiriamų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami savivaldybės tarybos nustatyta tvarka** vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi.

Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kai šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyti nuostoliai mokėtini iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų, šių **nuostolių dydis apskaičiuojamas pagal savivaldybės tarybos patvirtintas kompensacijų nuostoliams atlyginti apskaičiavimo metodikas.**

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) 2020 m. liepos 2 d. raštu Nr. (5.16)-S5-129 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatų vykdymo“ Pakruojo rajono savivaldybės mero ir administracijos direktorės paprašė pateikti informaciją, ar savivaldybės taryba yra patvirtinusi Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatytą(-as) savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo davimo, savivaldybės žemės patikėtinio patiriamų nuostolių dydžio apskaičiavimo ir šių nuostolių atlyginimo, taip pat nuostolių, mokėtinų iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų, dydžio apskaičiavimo tvarką (-as).

Pakruojo rajono savivaldybės meras (toliau – Meras) 2020 m. liepos 16 d. raštu Nr. S-2306 „Dėl informacijos pateikimo“ Vyriausybės atstovą informavo, kad savivaldybės taryba nėra priėmusi teisės aktų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatų taikymo, „kadangi šiuo metu nėra būtinybės tokią tvarką nustatyti / patvirtinti.“ Rašte Meras pažymėjo, kad „savivaldybė turi tik vieną savivaldybės žemės patikėtinį (Linkuvos socialinių paslaugų centrą), kuris šiuo metu nevykdo bei šiuo metu nėra suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos Įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu.“ Vyriausybės atstovui taip pat buvo paaiškinta, kad „atsiradus būtinybei patvirtinti Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatytą savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo davimo, savivaldybės žemės patikėtinio patiriamų nuostolių dydžio apskaičiavimo ir šių nuostolių atlyginimo, taip pat nuostolių, mokėtinų iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų, dydžio apskaičiavimo tvarką, savivaldybės administracija rengs savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatytos tvarkos patvirtinimo ir teiks tvirtinti savivaldybės tarybai.“

Vyriausybės atstovų įstaiga kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją prašydama paaiškinti, ar Mero minėtu atveju reikia tvirtinti tvarkas, nurodytas Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2020 m. spalio 13 d. raštu Nr. (14)-D8(E)-5700 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo taikymo“ paaiškino, kad „galiojančiame teisiniame reguliavime įtvirtintos prievolės savivaldybėms parengti ir patvirtinti nurodytas tvarkas tikslas – atsižvelgus į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nurodytą vietos savivaldos, kaip demokratinės valstybės pagrindo, principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus, sudaryti teises prielaidas SZNSĮ nurodytų teritorijų nustatymui. Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalį valstybinės žemės sklypai gali būti perduodami savivaldybėms patikėjimo teise, pagal 14 straipsnio 1 dalį – žemė savivaldybėms gali priklausyti nuosavybės teise, todėl, mūsų nuomone, rašte nurodyta aplinkybė, kad šiuo metu yra neturinčių nuosavybės ar patikėjimo teise valdomos žemės savivaldybių (ar savivaldybės valdomų juridinių asmenų, vykdančių veiklą, dėl kurios turi būti nustatytos SZNSĮ nurodytos teritorijos), nereikia, kad, siekiamos įgyvendinti savivaldybių funkcijas, atitinkamos savivaldybės šios žemės (ar minėtų juridinių asmenų) neturės ateityje. Pagal Žemės įstatymo 14 straipsnio 2 dalį savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės savininko teises įgyvendina savivaldybės taryba, kuri, įvertinusi SZNSĮ nuostatas ir atsižvelgusi į Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje nurodytus savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės, savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo, veiklos skaidrumo principus, parengia SZNSĮ nurodytas tvarkas. <...>

<..> atkreipiame dėmesį, kad SZNSĮ nurodytų teritorijų ir jose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų *teisinis reguliavimas galioja nuo 2020 m. sausio 1 d., todėl prireikus savivaldybės turi turėti tvarkas, pagal kurias duodami savivaldybės žemės patikėtinio sutikimai, apskaičiuojami ir atlyginami šio patikėtinio dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo patiriami ar iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų mokėtini nuostoliai.*“

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka atliekant Pakruojo rajono savivaldybės administracinę priežiūrą, nustatyta, kad **Pakruojo rajono savivaldybės taryba iki šiol nėra įgyvendinusi Įstatymo 7 straipsnio 5 dalies teisės normų.**

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu, r e i k a l a u j u:

1. Neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 5 dalį – patvirtinti:
 - 1) savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, davimo tvarką;
 - 2) savivaldybės žemės patikėtinio dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo patiriamų nuostolių dydžio apskaičiavimo ir šių nuostolių atlyginimo tvarką;

- 3) kompensacijų nuostoliams atlyginti apskaičiavimo metodiką, kai žemės savininko dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo patiriami nuostoliai mokėtini iš savivaldybės valdomų juridinių asmenų lėšų.
2. Reikalavimą apsvarstyti artimiausiame posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo reikalavimo gavimo dienos.
3. Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo reikalavimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.*

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
laikiniai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius

Violeta Kiurienė, tel. (8 41) 439930, el. p. violeta.kiuriene@vaistaiga.lt